

Előszó

A múlt kiemelkedő magyar geográfusainak pályafutását nézve hamar feltűnik, hogy egyes időpontokban koncentrálnak a születési időpontok, máskor pedig akár egy évtized is eltelik anélkül, hogy egy „valamire való” földrajzos is meglátna a napvilágot. A fentieket akár lehet számmisztikának is tekinteni, az viszont bizonyos, hogy az 1905–1906-os évek a honi földrajztudomány legjobb évjáratai közé tartoznak.

Az ok egyszerű: ezen a rövid időszakon belül született BULLA Béla, MENDÖL Tibor és RÓNAI András. Ebből következik, hogy 2005/2006-ban emlékezhettünk meg születésük századik évfordulójáról. Az ünnepségsorozat keretében az MTA Földrajztudományi Kutatóintézete 2006. november 21-én tudományos ülészakot szervezett RÓNAI András tiszteletére. A Magyar Tudomány Napja rendezvénysorozatához is kapcsolódó konferencián hat előadás tekintette át RÓNAI András változatos és szerteágazó pályafutását. Szó volt ennek főbb állomásairól (DÖVÉNYI Zoltán), RÓNAI András etnikai földrajzi munkásságáról (Kocsis Károly), a politikai földrajzhoz kötődő tevékenységéről (HAJDÚ Zoltán), s külön előadás foglalkozott a Közép-Európa Atlasszal (KLINGHAMMER István). RÓNAI András geológusi-hidrológusi munkásságát KUTI László, negyedidőszaki kutatásait pedig SCHWEITZER Ferenc méltatta.

Mivel a szó elrepül, az írás pedig megmarad, az emlékülés szervezői eleve arra gondoltak, hogy az elhangzott előadások tanulmányra nemesült változatát csokorba kötve lehozzák a Földrajzi Értesítő RÓNAI-emlékszámában. Ezeket a munkákat a tisztelt Olvasó meg is találhatja ebben a füzetben.

Ám ennél többet is, mivel az emlékszám több olyan művel is kibővült, amelyek különböző okokból nem kerülhettek terítékre az emlékező ülésen, de mindenképpen szükségesek a RÓNAI-életmű árnyaltabb bemutatáshoz. Így felkértük FRANYÓ Frigyes geológust, RÓNAI András évtizedeken keresztül közvetlen munkatársát egy elemző-értékelő tanulmány megírására. Ez szintén olvasható az összeállításban. Ezen túlmenően azonban FRANYÓ Frigyes összeállította az eddigi legteljesebb RÓNAI-bibliográfiát is, amit bizonyára haszonnal forgathat mindenki, akit érdekel RÓNAI András életműve.

Sajátos műfajt képvisel AMBRUS Katalin írása, amiben RÓNAI András és a történész ASZTALOS Miklós balatonfüredi találkozását eleveníti fel visszaemlékezéseik alapján.

Így a Földrajzi Értesítő RÓNAI-emlékszámja érzékelhetően többet ad, mint amennyi a konferencián elhangzott. Úgy gondoljuk, hogy ez mindenképpen előnyére válik az összeállításnak. A gazdag anyag viszont azzal is járt, hogy bizonyos adatok és információk több tanulmányban is előfordulnak. Ezeket az átfedéseket próbáltuk minimalizálni, teljes kiküszöbölésük azonban nem sikerült, de ez talán bocsánatos bűnnek tekinthető a nemes cél érdekében.

DÖVÉNYI ZOLTÁN